

АСНОЎНЫЯ НАПРАМКІ МІЖНАРОДНАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА Ў МЫТНАЙ СФЕРЫ Ў РАМКАХ САДРУЖНАСЦІ НЕЗАЛЕЖНЫХ ДЗЯРЖАЎ

В. Г. Падабед¹⁾, А. А. Чэпiк²⁾

¹⁾ Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт,
пр. Незалежнасці, 4, 220030, г. Мінск, Беларусь, vladapodobed123@gmail.com

²⁾ Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт,
пр. Незалежнасці, 4, 220030, г. Мінск, Беларусь, ChepikAA@bsu.by

У артыкуле разгледжаны актуальныя праблемы міжнароднага мытнага супрацоўніцтва дзяржаў постсавецкай прасторы, пытанні нарматыўна-прававога забеспячэння такога супрацоўніцтва сучасных умовах. Разглядаюцца і аналізуюцца асноўныя напрамкі міжнароднага мытнага супрацоўніцтва дзяржаў постсавецкай прасторы, а таксама новыя інавацыйныя праекты, рэалізацыя якіх будзе садзейнічаць зніжэнню адміністрацыйных бар'ераў, аптымізацыі мытнага кантролю і развіццю міжнароднага гандлю ў рамках Садружнасці Незалежных Дзяржаў (СНД). Разгледжаны праблемныя аспекты рэгулявання і зроблены прапановы аб ліквідацыі яшчэ наяўных прабелаў заканадаўства.

Ключавыя словы: адміністрацыйныя мытныя правапарушэнні; адміністрацыйная адказнасць; катэгорыі правапарушэнняў.

THE MAIN DIRECTIONS OF INTERNATIONAL COOPERATION IN THE CUSTOMS SPHERE WITHIN THE FRAMEWORK OF THE COMMONWEALTH OF INDEPENDENT STATES

V. G. Padabed^a, A. A. Chepik^b

^a Belarusian State University,
4 Niezaliezhnasci Avenue, Minsk 220030, Belarus, vladapodobed123@gmail.com

^d Belarusian State University,
4 Niezaliezhnasci Avenue, Minsk 220030, Belarus, ChepikAA@bsu.by

The article discusses the current problems of international customs cooperation of the post-Soviet states, issues of regulatory support for such cooperation in modern conditions. The main directions of international customs cooperation of the post-Soviet states are considered and analyzed, as well as new innovative projects, the implementation of which will contribute to reducing administrative barriers, optimizing customs control and developing international trade within the framework of the Commonwealth of Independent States. Problematic aspects of regulation are considered and proposals are made to eliminate the still existing gaps in legislation.

Keywords: administrative customs offenses; administrative responsibility; categories of offenses.

Міжнароднае супрацоўніцтва ў мытнай сферы грае важную ролю ў палягчэнні гандлевых адносін і стымуляванні эканамічнага развіцця

паміж дзяржавамі. У рамках СНД ажыццяўляецца супрацоўніцтва паміж дзяржавамі-ўдзельніцамі ў розных напрамках для паляпшэння эфектыўнасці мытных працэдур і зніжэння адміністрацыйных бар'ераў.

На сённяшні дзень супрацоўніцтва нашай рэспублікі і іншых краін-ўдзельніц СНД у мытнай сферы з'яўляецца вельмі шматбаковым, накіраваным на забеспячэнне функцыянавання адзіных прававых нормаў мытна-тарыфнага і нетарыфнага рэгулявання, а таксама на рэалізацыю мытнага супрацоўніцтва па цэлым шэрагу планаваных сумесна напрамкаў [1, с. 171]. Вельмі важным напрамкам аптымізацыі супрацоўніцтва краін — удзельніц СНД з'яўляецца фарміраванне адзінай, гарманізаванай нарматыўна-прававой базы ў мэтах выяўлення і ліквідацыі існуючых адрозненняў, забеспячэнне аднастайнага, узаемавыгаднага тарыфнага і нетарыфнага рэгулявання, у мэтах забеспячэння аднастайнай практыкі прымянення ТН ЗЭД, ўстанаўлення дакладных крытэрыяў вызначэння краіны паходжання тавару, фарміравання аднастайнага пераліку і парадку дакументальнай фіксацыі перамяшчаемых тавараў [2, с. 22]. Такія напрамкі супрацоўніцтва развіваюцца вельмі эфектыўна, што пацвярджаецца фактычна пастаянным абмеркаваннем і разглядам адпаведных пытанняў на пасяджэннях кіруючых органаў СНД з наступным прыняццем адпаведных рашэнняў.

Прыярытэтным напрамкам супрацоўніцтва мытных органаў з'яўляецца абмен інфармацыяй і вопытам у мытнай справе. Дзяржавы-члены СНД актыўна супрацоўнічаюць у галіне абмену інфармацыяй, асабліва у дачыненні да перасячэння межаў і перамяшчэння тавараў. Гэта ўключае абмен дадзенымі аб мытных правілах і працэдурах, статыстыцы гандлю, кантрафактнай прадукцыі, наркотыках і іншых відах незаконных перавозак. Важным напрамкам міжнароднага супрацоўніцтва у мытнай сферы у рамках СНД з'яўляецца супрацоўніцтва у галіне мытнай адукацыі і падрыхтоўкі. Дзяржавы-ўдзельніцы праводзяць сумесныя трэнінгі, семінары і канферэнцыі для абмену ведамі і вопытам у галіне мытнай справы [3, с. 18]. Гэта спрыяе павышэнню прафесійнай кампетэнтнасці мытных служачых і стварэнню адзінай адукацыйнай прасторы у мытнай сферы. Абмен інфармацыяй і вопытам дазваляе дзяржавам-ўдзельніцам вучыцца на лепшых практыках адзін аднаго, павышаць сваю прафесійную кваліфікацыю і удаканалваць мытныя працэдуры.

Яшчэ адным прыярытэтным напрамкам супрацоўніцтва з'яўляецца спрашчэнне мытных працэдур і іх стандартызацыя. Дзяржавы-ўдзельніцы імкнуцца гарманізаваць свае заканадаўства, распрацаваць агульныя правілы і нормы, а таксама усталяваць адзіныя формы і працэдуры. Гэта дазваляе прадпрымальнікам знізіць адміністрацыйныя бар'еры і выдаткі, звязаныя з мытнымі працэдурамі, і спрыяе развіццю міжнароднага гандлю. У ліку ключавых механізмаў, накіраваных на паскарэнне і спрашчэнне парадку і правілаў здзяйснення мытных аперацый у дачыненні да перамяшчаюцца тавараў, асаблівае месца займае фарміраванне і развіццё «інфармацыйнага, лічбавага» напрамкі супрацоўніцтва ў мэтах прымя-

нення сучасных лічбавых і інфармацыйных тэхналогій у мытнай дзейнасці, забеспячэння магчымасці скарыстання гэтымі сродкамі любымі суб'ектамі мытных праваадносін. Такі кірунак істотна адбіваецца на арганізацыі і ажыццяўленні пастаяннага абмену папярэдняй інфармацыяй аб таварах, што перамяшчаюцца праз мытныя межы дзяржаў — удзельніц СНД, якое ў сваю чаргу служыць своеасаблівай базай для развіцця вышэйпаказанага «інфармацыйнага, лічбавага» напрамка ў супрацоўніцтва.

Барацьба кантрафактнай прадукцыі і парушэннямі інтэлектуальнай уласнасці неад'емная частка супрацоўніцтва мытных органаў у рамках СНД. Краіны — удзельніцы СНД абменьваюцца інфармацыяй аб падробленых таварах, праводзяць сумесныя аперацыі па выяўленні і спыненні незаконнага гандлю, распрацоўваюць сумесныя меры па абароне правоў інтэлектуальнай уласнасці. Дзяржавы — удзельніцы СНД праводзяць сумесныя аператыўныя мерапрыемствы у мытнай сферы з мэтай барацьбы з кантрабандай, незаконным абаротам тавараў і іншымі мытнымі правапарушэннямі. Гэта ўключае абмен інфармацыяй, сумесныя рэйды, аператыўныя праверкі і расследаванні. Такія мерапрыемствы спрыяюць умацаванню мытнага кантролю і забеспячэнню бяспекі гандлю.

Гэтыя напрамкі міжнароднага супрацоўніцтва спрыяюць аблягчэнню гандлю ўнутры СНД, умацаванню бяспекі межаў і барацьбе з незаконнымі перавозкамі тавараў. Яны таксама спрыяюць зніжэнню адміністрацыйных бар'ераў і павышэнню эфектыўнасці мытных працэдур у рамках СНД.

У рамках СНД рэалізуюцца розныя праекты арганізацыі і удасканалення мытнага кантролю. Напрыклад, праекты па аўтаматызацыі і электранізацыі мытных працэдур; праекты па развіцці сумесных мытных пунктаў; праекты па сумесных аперацыях і барацьбе з незаконнымі перавозкамі. Асноўная мэта такіх праектаў — забеспячэнне эканамічнай бяспекі дзяржаў, узмацненне барацьбы з незаконнымі перавозкамі і забеспячэнне бяспекі межаў [4, с. 57]. Рэалізацыя вышэйзгаданых праектаў дазволіла дасягнуць пэўных вынікаў: па-першае, палепшылася эфектыўнасць мытных працэдур і знізіліся адміністрацыйныя бар'еры; па-другое, павысілася якасць мытнага кантролю і бяспека межаў; па-трэцяе, павысіліся ступень і узроўні каардынацыі дзеянняў паміж мытнымі органамі дзяржаў-членаў СНД, што вельмі эфектыўна спрыяла умацаванню бяспекі межаў.

Такім чынам, больш глыбокае развіццё сусветнага гандлю, яе глабалізацыя і аптымізацыя, спрыяюць актывізацыі міжнароднага супрацоўніцтва ў мытнай сферы шэрагу дзяржаў, у тым ліку і на пост-савецкай прасторы. У рамках СНД такое супрацоўніцтва павінна быць накіравана, перш за ўсё, на паскарэнне і спрашчэнне тавараабароту дзяржаў — удзельніц СНД, а таксама на забеспячэнне пастаяннага і актыўнага ўзаемадзеяння мытных органаў пры ажыццяўленні барацьбы з мытнымі правапарушэннямі. Асноўныя напрамкі супрацоўніцтва ўключаюць узаемнае прызнанне мытных працэдур, сумесныя аператыўныя мерапрыемствы, спрашчэнне мытных працэдур і стандартызацыю, аб-

мен інфармацый і вопытам. Развіцце гэтых напрамкаў спрыяе зніжэнню адміністрацыйных бар'ераў, паляпшэнню мытнага кантролю і развіццю міжнароднага гандлю ў рамках СНД.

БІБЛІАГРАФІЧНЫ СПІС

1. Виноградова, М. А. Проблемы и особенности взаимодействия правоохранительных органов Российской Федерации и стран СНГ в целях противодействия незаконному обороту наркотических средств / М. А. Виноградова, В. С. Кряжев // Сибирские уголовно-процессуальные и криминалистические чтения. — 2014. — № 1 (5). — С. 171—181.
2. Карпухина, О. М. Особенности международного сотрудничества России в сфере таможенного дела / О. М. Карпухина // Экономика и бизнес. — 2019. — № 1. — С. 21—27.
3. Лепа, Т. П. Проблемы организации международного таможенного сотрудничества на современном этапе / Т. П. Лепа // Baikal Research Journal. — 2016. — Т. 7, № 4. — С. 17—24.
4. Александрова, Л. И. Сотрудничество государств — участников СНГ в сфере противодействия коррупции в таможенной сфере / Л. И. Александрова // Международное сотрудничество евразийских государств: политика, экономика, право. — 2020. — № 2. — С. 56—61.